

BARCS és VIDÉKE

TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Megjelenik hetenkint egyszer:
vasárnap.

Felelős szerkesztő és kiadó
Skríbanek Géza.

Egész évre 4 frt, félévre 2 frt, negyedévre 1 frt
Nyilttér sora 20 kr.
Hirdetések nagyság szerint.

Segítsünk a kisgazdákon.

Alig hiszem, hogy a kisgazdák szomorú helyzetén, bár az illetékes faktorok komolyan foglalkoznak e kérdéssel, hamarosan segíteni lehetne.

Segítve lesz, az bizonyos, de mikor ez a kérdés.

Arra kell törekedni első sorban, hogy a kisgazdákat azokból a szolgálilinesekből, melyek a szó szoros értelmében fogva tartják — felszabadítsuk. A régi telekkönyvi terheket értjük.

A kisgazdák iránt tagadhatatlan, hogy lépten-nyomon nagy jókarat nyilvánul. Ennek köszönhető, hogy a pénzpiacra olesó kölesönt — kaphatnának, ha abban a telekkönyv C. lapja meg nem akadályozná.

S ha keressük, hogy mi van a telekkönyv C. lapján, azt látjuk amiről a tulajdonos még csak nem is álmodik, t. i. hogy 30—40 év előtti terhek vannak birtokára bekebelezve, s olyan adósságok, melyek már régen lettek fizetve.

De más esetek is fordulnak elő, s ezek a tulajdonképeni komplikációk, melyeknek szanálása elodázhatatlan.

Az állam 1863-64-ben s később

1872-ben több millióra rugó inség kölesönt osztott ki az ország kisgazdái között, oly módon, hogy a nyert inség-kölesönökért az illető községek, mint erkölcsi testületek, szavatosságot vállaltak.

Ennek pedig az lett az eredménye, hogy az egyes kölesönösszegek telekkönyvileg biztosítottak, s a behajtással a községi előljárássá lett megbízva. Am de a behajtás, mely az országnak több, mint 300 községében még ma is folyamatban van, a kellő gyorsasággal nem volt eszközölhető s így ha egyesek s illetve a többség már régen ki is fizette tartozását, az a telekkönyvből nem volt törölhető, mert a nyert inség-kölesönért a kisgazdák egyetemlegesen felelősek, és így felelősek azon összegért is, mely még behajtva nincsen. És itt van az akadály, innen van a baj.

Ismerünk községeket, hol az egész községben nincsen mindössze 8—10 telekkönyv, melyben 20, 25, de többet mondunk 50 év előtti, régen kifizetett, de nem törölt telekkönyvi terhek ne volnának.

Ez okozza, hogy a kölesönt kereső kisgazda a megszavazott kölesönt csak hosszadalmas eljárás után kapja kézhez, és hogy a

régi terhek törlése a kölesönösszeg egy részét felemészti.

Kiszámíthatatlan kárt okoznak a régi telekkönyvi terhek.

Azután ezeknek a terheknek a törlése is sok bajjal jár, mert nemcsak kincstári tartozásokról van szó, melyek még elég könnyű és rövid eljárás útján törölhetők, — hanem magán követelések is vannak sokszor betáblázva. Ezeknek a törlése pedig sokszor nagyon bajos azért, mert a hitelező már nincs életben, az örökösei ismeretlenek vagy ha ismeretesek, úgy azt a körülményt, hogy a hitelezőnek tényleg örökösei — igazolni kell.

Akármiilyen olesó kölesönt ad tehát valamely takarékpénztár a kisgazdának, drága az, — s bármily gyors eljárást helyez is kilátásba, lassu az, mert a telekkönyvi terhek törlése sokba kerül, költséget és időt tekintve egyaránt.

Ezeken a bajokon csakis a zálogjog hatályának — korlátozásával lehet és kell segíteni s illetékes helyen ez irányban megkezdtek a szükséges előmunkálatokat.

Az igazsággal ellenkeznék, ha a zálogjog hatálya csak bizo-

T Á R C Z A.

A „legszebb“

A d . . . i gyalogezred tisztai kaszinójában tanácskozást folytatott több tiszt. Ő felsége kilátásba helyezte látogatását s minél fényesebb fogadtatásról kellett gondoskodni.

A tiszték megbeszélték a fogadás részleteit s szóba került a hölgybizottság is, melybe már kiszemelték a város legszebb hölgyeit.

— De melyik hölgy fogja Ő felségének az arany serleget átnyújtani, — kérde Dodo főhadnagy.

— Természetesen a legszebb, — morgogta Hegyesy százados.

— Hm, ez épen a bökkenő! Nos, Eperjessy hadnagy ur, ön nagyon találékony ember, hogyan válasszuk ki a legszebb hölgyet, anélkül, hogy a többiek sértve érezzék magukat? — kérde Dodo főhadnagy a mellette ülő ifju hadnagyhoz fordulva.

— Azt hiszem legjobb volna valami szépség versenyt rendezni.

— Ugyan, hadnagy ur, D-ben szépségverseny! Nem vagyunk Spaaban — ellenkezett az ezredes.

— Nos nem is úgy képzelem, hanem e héten lesz a kaszinóbál, s akkor a legünepelebb bálkirálynőre bizzuk ezt a megtisztelő feladatot. Az érdekelt hölgyeket azután bizalmasan értesíthetjük erről a határozatról.

— Nem is olyan rossz terv — szólott Hegyesy százados — fogadjuk el. Ugy is lett. Eperjessy hadnagy ajánlatához az összes tiszték hozzájárultak.

Néhány nappal később a város egyik elegáns czukrászdájában több fiatal leány fagyaltozott, élénken tárgyalva a nap eseményeit. Természetesen legtöbb szó a kaszinóbálról meg a vele kapcsolatos szépségversenyéről esett.

— Bizonyára Kunváry Ida lesz az est királynője, szólott az egyik szépség.

— Ezt nem merném állítani. Eperjessy Lóla is vetélkedik Idával — ugy-e Ella?

— Ugyan hova gondolsz! Az ő tisztatlan arczbőrrel szóba se jöhet, — veté ellen a kérdezett, aki nem nagyon rokonszenvezett a kérdezett hölgygyel.

— Hiszen ha ez nem volna, akkor kétségkívül ő volna a legszebb . . .

— Pedig ezen könnyen segíthet! Hiszen legerősebb udvarlója Johnsen dr. a patikus — jegyzé meg csipősen Ella.

— Ez nem való Eperjessy Lólához, aki különben sem viszonzza érzelmeit.

— Így tereferéltek a hölgyecskék s persze mindegyik maga szeretett volna a „legszebb“ lenni.

Délután Eperjessy hadnagy, szokása szerint, Johnsen dr.-hoz, testi-lelki jóbarátjához ment, hogy egy kissé beszélgesen vele. A hadnagy, aki nem törődött annyit nemesi rangjával, mint büszke nővére, nagyon szerette volna, hogy barátja egykor nővére férje legyen. A két jóbarát melegen üdvözölve egymást, beszélgetni kezdtek s csakhamar a magas látogatás meg a kaszinóbál került szóba. Johnsen dr. bár nem volt jogosítva a megjelenésre, nagyon érdeklődött a bál s

nyos számú évre volna kiterjeszhető, viszont égbekiáltó igazságtalanság, hogy az egyszer minden idő meghatározás nélkül megszerzett zálogjog miatt — megengedjük, az érdekelt adós tudatlansága vagy könnyelműsége folytán — szenvedjenek a későbbi birtokosok harmad- vagy negyediziglen is.

Az ország lakosságának zömét képezik a kis gazdák, akik kicsiny vagyonkájuk megtartásáért nehéz küzdelmet vivnak. Ennek a dolgos, szorgalmas hazafi-as osztálynak sorsa nem lehet közömbös a józan gondolkozásu hazafiak előtt. S nem is az. A kormányhatalom is mindig komolyabban foglalkozik a kisgazdák sorsával, s azt hisszük, a gyökeres reformálás már csak rövid idő kérdése.

A párisi világiállítás.

A jövő év tavaszán Párisban lesz a világ szemé. Szemképrázató s rendkívül nagy tapasztalatot s lelki gyönyört nyújtó dolgok lesznek azok, melyeket a francia nemzet itt összegyűjt a világ szeméi elé. Az idő közeledtével minden nemzet nagyobb és nagyobb érdeklődéssel néz az 1900-ik évi párisi világiállítás elé, s minden országban, a világ minden részéből társaságok alakulnak a czélből, hogy olesó, alkalmas s praktikus programmal tömeges kirándulásokat rendeznek Párisba, mely alkalmat nyújt bárkinek aránylag csekély díjért, hogy a kiállítást több nyelv ismeret nélkül is, minden előnyöket kihasználva megtekinthessék. Budapesten, hazánk fővárosában is több ily vállalkozó társaság alakult, kik között legtöbb előnyt nyújt a „párisi társas kirándulások“ igazgatósága (Erzsébet-körut 48.) Ezek irányáról tájékozást ad olvasóinknak lapunkban a „Budapest—Páris“ czimű czikk, melyet szives figyelmébe ajánlunk olvasó közönségünknek és ezenkívül bárkinek kívánságára szivesen díjtalanul megküldi szerkesztőségünk a kirándulási-programm füzetkét, mely magában foglalja az egész utazási- s ott tartózkodási idő alatt a társaság által nyújtó előnyöket, a vele járó

különösen a szépségverseny iránt.

— És mit gondolsz, kié lesz a győzelem—kérdé a hadnagy.

— Legnagyobb kilátása az ezredes leányának, Kunváry Idának van, mert először is a parancsnok leánya, s aztán szépség dolgában senki sem vetélkedik vele.

— A társadalmi állás egészen mellékes, fő a szépség!

— Lóla nővéred kiállná a versenyt az ezredes leányával, ha . . .

— Igen, ha nem volna az a kellemetlen bőrbaja, akkor bizonyára ő volna a legszebb a bálon! De hát ezen már nem segíthetünk!

— Hátha?! — szól Johnsen dr. mosolyogva.

— Ha tudnál egy szert és meggyó gyitanád Lólát, hidd el, inkább meghóditanád az ő büszke szívét, — szól Eperjessy, aki ismerte nővére hiúságát.

— O, hisz tudnék egy csalhatatlan szert, de az csak nem járja, hogy én ajánljam föl neki!

kiadást s fizetési módokat stb. A vállalat élén ismert nevű előkelőségek állanak, mint Somogyi Nándor, a vállalat igazgatója, Thoroczkay Viktor báró, a bizottság elnöke stb. országgyűlési képviselő és mások.

A belépési nyilatkozat lapunkon is kitölthető, melyet továbbítás végett kivágyva lapunk szerkesztőségéhez kérünk beküldeni.

Hirek

— **A sarlah** ujabban ismét föllépett Barcon a gyermekek között. Különös, hogy e félelmetes betegség oly sok ideig uralkodik városunkban. Van család, kinek egymásután 3 gyermekét ragadta el e betegség. A községi hatóság megtett minden szigorú intézkedést a járvány elnyomására, a városon kívül fekvő árvaménházban 3 szobát rendezett be azon gyermekek részére, kiket otthon szüleik nem bírnak elkülöníteni a többiektől. Azon házakat, hol sarlahos betegek fekszenek, vörös czédula jelzi, hogy tilos a bemenet, s erre ezton is különösen figyelmeztetjük a közönséget, hogy a vörös tilalmi czédulákkal jelzett házakba be ne lépjenek, s gyermekeiket távol tartásuk azoktól mert e ragályos betegséget még a ruhával is ellehet huzrolni, azon szoba levegőjével, melyben a sarlahos beteg fekszik. A hatóság különben úgy a belépőket, valamint azon családokat, kik a beteg szobába idegeneket be engednek lépni, szigorúan bünteti.

— **Templom felavatás.** A baresi izr. hitközség gyönyörű stylu temploma elkészülvén, felavatási-ünnepélye f. hó 21-én délután 2 órakor történik meg, a következő sorrendben: 1. Szózat. 2. Bucsbeszéd. 3. A tórák kiemelése a frigszekrényből. 4. A menet indulása az új templomhoz.

Az új templom előtt: 5. Dorner Samu, mint a templomépítő bizottság elnöke átadja a templom kulcsát a hitközségi elnöknek. 6. Deutsch Izidor, mint a hitközség elnöke, átadja a templomot a rendeltetésnek. 7. Bevonulás a templomba. 8. Ének, éneklő Kartschmaroff Leon főkantort N.-Kanizsáról. 9. Az örökmécs felgyújtása Dr. Herzog Manó főrabbi által Kaposvárról. 10. Ének, a tórák elhelyezése

— Nem is szükséges! Ha tudsz egy szert — amiben különben kételkedem — akkor nem nehéz azt diszkrétan a toalet-asztalára csempészni. De, mondom, nem adok semmit e szerekre; Lola már annyit próbált, hogy azt hiszem nem segít rajta semmi.

— Biztos vagyok benne, hogy ez a szer beválik. Boesáss meg, rögtön itt leszek. A gyógyszerész távozott s pár perc múlva néhány kellemes illatu kartonnal tért vissza. Ime, ez a kitűnő toaletszappan, melyet számtalanszor oly pompás eredménnyel használtak.

— Nos igazán kíváncsi vagyok, meg lesz-e a kívánt eredménye?

A kaszinóterem * tündéres fényben uszott. A ragyogó egyenruhák, sok szép hölgy, gyönyörű öltözékek, drága ékszerek elragadó látványt nyújtottak.

— Hallod pajtás, ugyancsak nehéz feladatunk lesz nekünk, pályabíráknak — szól Hegyesy százados Dodó

a frigszekrénybe. 11. Hálaének Halleluja. 12. Mincha Ima. 13. Felavató beszéd. 14. Záróim. 15. Hymnus.

Az ünnepélyt este 8 órakor társas vacsora követi a „Baresi kaszinó“ termeiben.

— **Mükedvelői előadás Barcon.** Boér Róza, a városunkban működött Fűredi színtársulat volt tagja, tehetséges színésznő Barcon átutaztatában jövő vasárnap augusztus 20-án a baresi színikörben baresi mükedvelők közre működése mellett „Egy nő, ki kiugrik az ablakon“ Komlóssy József kitűnő énekes bohózatát adja elő. Az előadásra felhívjuk közönségünk figyelmét.

— **Vizbe fulladás.** Az oly gyakori szerencsétlenségek után valóban helyén volna, ha előljáróságunk szigorúan tiltaná a gyermekeknek a drávai szabadfürdőzést. Alig van hét a melegebb napok alatt, hogy ne adná magát elő vízbefulladás, vagy pedig 2—3 fuldokló kimentése, városunkban. E hó 6-án is történt ily szerencsétlenség, ugyanis, Pfeiffer Antal földmives 2 fia lovakat ment usztatni a Drávába, a fahid közelében. Mig közülok a nagyobbik, 16 éves fiu a lovakat usztatta, addig a kisebbik, 8 éves Antal a vízmélyébe hatolt, hol a víz csakhamar elnyelte, s mire 1—2 fürdőző fiu észrevette a veszélyt, akkora már segíteni nem bírtak rajta, mivel a víz a fiut tovább és tovább sodorta, mig csakhamar el is tűnt szem elől. Holttestét kedden észre vette egy matróz uszni a vízen, s kifogta.

Ugyancsak 6-án, a Rinya torkolatának veszélyes helyén, vagy 3 gyermeket mentettek meg a vízbe fulladástól.

Babócsán is kicsinybe mult, hogy több gyermek nem esett áldozatul a fürdőzésnek. Ugyanis vasárnap, 6-án, délután több gyermek s felnőtt fürdött a malomárokbán. Időközben egy béres bivalyos szekéren gabonát hozott örteni a malomba, s midőn a gabonát lerakta, oda szólt az egyik fürdőző fiunak, hogy a bivalyokat szekereztül hajtáná be a vízbe. A fiu csakhamar teljesítette a béres kérését s vele még vagy 6—8 pajtása a bivaly szekérre ült pajkosságból. A bivalyoknak azonban ugylátszik, tetszett a víz a melegség; és bogarak ellen, s nem elégedtek meg a sekély vízben, de csakhamar a mélyebb helyre hatoltak a szekérrel. Itt főhadnagyhoz.

— Ahogy vesszük! válaszolt emez. Látod én már tudom, kinek ítélem oda Paris almáját.

— Nos? kérdé kíváncsian a százados.

— Nem akarok indiszkrét lenni, remélem megegyezik majd a bajtársak izlése az enyémmel.

Hasonló beszélgetés folyt a terem többi sarkában; általában az a nézet kekedett felül, hogy vagy Kunváry vagy Eperjessy kisasszonyé lesz a győzelem.

Az utóbbit alig győzték esodálni. Különösen a hölgyek ámultak, s nem tudták fölfogni, hogyan tehetett hirtelen szert ilyen fehér, üde arczbőrre. Kitűnően, fesztelenül mulatott mindenki, csak Kunváry Ida nem, ki fájdalmasan tapasztalta, hogy Eperjessy Lólában hatalmas vetélytársra akadt.

Időközben tanácskozásra ültek össze a kijelölt tisztek.

— Azt hiszem, hogy mivel több bajtárs rokonságban áll a pályázó hölgyek-

aztán az ár, lesodorta a szekér fenékdesszákat s a fiuknak uszással kellett menekülniök a szekerről a part felé, mi azonban csak nehezen sikerült nekik, s egyik pedig közülök, Horváth Sándor, Horváth Verona napszámosasszony 9—10 éves gyermeke, ki uszni nem tudott, majdnem ott veszté életét. A sok, s köztük több felhőtt fürdőző előtt már percekig fulladozott, a nélkül, hogy valaki segítségére ment volna, míg végre aztán a távolabb levő, már öltözködő Susitzky György, Susitzky Károly pályamester fia véletlenül észrevette, ki aztán rögtön, ruhástól együtt ugrott be a vízbe a fuldokló fiúért, és szerencsésen kimentette. A derék fiatal embert valóban dicséret illetheti nemes tettéért.

— **Öngyilkosságok a vízben.** Szombaton, a hó 5-én a drávai fahidon Barcs és Therezienfeld között 2 ember, egy kocsis féle és egy vándorló legény haladtak keresztül, együtt beszélgetve. Midőn a hid közepén lehettek, a kocsis féle ember egy szivart vesz ki zsebéből s azt a vándorló legény utitársának nyújtja s el bucsuzik tőle, s aztán hirtelen leveti magát a hid széléről, több öl magasságból a Drávába mely csakhamar nyomtalanul elnyelte.

Darányban hétfőn, Balázs Józsefné fiatal menyecske ugrott a Drávába, állítólag a miatt, hogy más állapotban volt. Holttestét kedden boncolták fel a hivatalos kiküldöttek.

— **A sarlah áldozatai.** Barcsan a gyermekek közt ugyancsak ijeszten pusztít a halál angyala, a sarlah uralkodása következtében. Csütörtökön délután is szomorú halotti gyászmenet vonult végig az utczán, ugyanis Keller N. posta-alisztnak 2 kis gyermekét: egy 8 éves leánykáját és egy 6 éves fiúcskáját temették egyszerre, kiket a sarlah ragadott el.

— **Az ev. ref. tanítók országos egyesülete** ez évi nagy gyűlését augusztus hó 22-én, délelőtt fél 10 órai kezdettel Komáromban tartja. Ezen nagy gyűlésre az egyesület tagjait, a vidéki reform. tanító-egyesületek (testületek) küldötteit s az érdeklődő tanúgy barátokat tisztelettel meghívja. Gyűlés tárgyai: 1. Főtiszteletű és méltóságos Antal Gábor püspök ur megnyitó beszéde. 2. Rendes elnökség rövid bevezetése, elnöki és titkári előterjesztés. 3. Iskolai vallástanítás az ének-

kel, s különben is kissé kényes a dolog, legjobb, ha tittkosszavazással döntünk — szólt az egyik bíráló.

Az ajánlatot egyhangulag elfogadták, csakhamar megtelt egy csákó szavazólapokkal, melyeket a parancsnok feszült várakozás közt felolvasott. Azután kihirdette, hogy Eperjessy Lóla kisasszonyra esett a legtöbb szavazat.

Az ifju hölgy csak úgy sugárzott a boldogságtól, mikor másnap megtudta fivérével az eredményt.

— Óh mindezt csak neked köszönhetem, mert asztalomra tetted azt a megbecsülhetetlen kozmetikumot.

— Nem tagadom, de magát a szert nem nekem, hanem annak köszönheted, aki megérdemli, hogy több figyelemben részesítsd. Hagyj fel az előítéletekkel, s ne feledd, milyen dicsőséget köszönhetsz neki.

— Tudom, hogy kiről beszélsz, s megfogadom a jó tanácsot. Csak azt cso-

ben. Előadó: Szalóky Dániel esokonyai tanító. 4. Osztott népiskola tanterve és a reform. iskolák. Előadó: Vincze József földesi tanító. 5. Nyugdíjtörvény és a kántori fizetések. Előadó: Arany Bálint r. ujlaki tanító. 6. Zsinat élé terjesztendő emlékirat főbb vonásokban. — Előadó: Simon Károly h. hadházi tanító. 7. Pénztári jelentés. 8. Lap ügyére vonatkozó előterjesztés. Előadó: Csurka István szerkesztő. 9. Gyűlés előtt 8 nappal beadott indítványok, javaslatok. 10. Alapszabály értelmében a tisztviselői kar lemondása s új tisztviselők választása.

— **A pápa bora.** A pápa vatikáni kertjében finom fajszőlők vannak, a melyeket XIII. Leo nagy gonddal ápol és a melyek kitünő bort adnak. Csak nagyon kevesen részesülnek abban a szerencsében, hogy e bort megízlelhessék. Néhány élelmes üzletember most arra a gondolatra jött, hogy magas árajánlat utján e bortermést megveszik. Rendkívül nagy összegeket ajánlottak fel az évenkénti bortermésért, a melyet azután díszes üvegekbe lehozva akartak mint a vatikán termését „Vino Leonia“ czímen elárusítani. Az 1900. évi párisi világkiállításra kitünő lett volna, hogy a vatikáni borokkal, a melyeket bizonyára rendkívül drágán árúsítottak volna, nagyszerű üzleteket csináljanak. A pápa azonban nem ment bele a felajánlott üzletbe, noha minden oldalról ostromolták érte. Néhány nap előtt ismét szóba jött az, de XIII. leo azt felelte az illető magasállású úrnak, kezét a vállára téve: „Nos barátom én nem adom el a termést, mert nem akarom, hogy azt mondassák, hogy a pápa borkereskedő.“

— **Szülők figyelmébe** ajánljuk Róser tan és nevelőintézetét Budapesten (alapított 1853 ban.) E kitünő hírnévnek örvendő intézet magában foglal 3 osztályu felső-keresek. iskolát. Bizonyítványai államérvényesek és az egyévesönkéntességre jogosítanak. Vidéki tanulók kívánatra az iskolákkal kapcsolatos nevelő internátusba is felvétetnek. Bővebb értesítést készséggel küld Róser János igazgató.

— **Ős-Budavár.** A fővárosba ránduló t. olvasóink bivonyára kimennek Ős-Budavárba, hol annyi sok a látnivaló. Mi ajánljuk, hogy ne mulasszák el itt felkeresni a Lantos-féle Arany Kakas vendég-

dálm, hogy erről a szeréről eddig nem hallottam; hogy is hívják?

— Ez a szappan a Byrolin-szappan, dr. Graftól, melyet a dr. Graf és Társa bécsi vegyészeti gyárában a hirneves Byrolinból készítenek. A Byrolint a legelső orvosok mint kitünő bőrápoló és szépitő szert ajánlják s nemesak télen, hanem különösen nyáron minden jobb háztartásban nélkülözhetetlenné vált.

— És van még más toilette ezikk is Byrolin néven?

— Ó igen. Johnser dr. a napokban még több Bryolin-készítményt is mutatott, de csak a Victoria-Byrolinra emlékszem, mely kitünő sajtáságánál fogva különösen alkalmas arra, hogy a különféle krémeket kiszorítsa.

— Ó mától fogva csakis Byrolint használok, s ugyancsak megrakom vele toilette-asztalomat, — kiáltott vigan Lóla, megölelve fivérével.

De magad hozod el a szereket John-

lót, hol hazánk első dalköltője, Dankó Pista vezetése alatt Magyarország első dalénekesével, Veress Sándorral és annak 30 tagból álló daltársulatával naponta hangversenyez. Ott ugyanis szabad bemenet mellett mindenki kitünően mulathat és amellet otthonosan és jól étkezhetik, mert kitünő, izletes ételek, tiszta, valódi magyar borok szolgáltatnak fel igen jutányos polgári árákon.

— **Budapesti gabonatőzsde.** (Reich Jenő és Társa heti jelentése.) A eséplési munkálatok országszerte folyamatban vannak. Több helyen a várakozást felülmulják, egyes vidékeken azonban a hozam mennyiségileg és minőségileg egyaránt gyengébb a remélnél. A külföldi piacokat illetőleg a spekuláció nagyobbára tartózkodó; a természetilátások nagyobbára kedvezők. Nálunk élénk a kereslet és az árak emelkedtek. Buza szilárd volt s az árak 25—30 krral magasabbak. Rozs 10 krral emelkedett; 6.50—60 frt. érhető el. Árpa (takarmány és hántolási czélokra) ugyancsak szilárd irányzatú volt; 5.50 frtig fizettek érte. Zab szín és tisztaság szerint 5.70—6.10 frt. Tengeri 10 krral emelkedett. 4.80 frt. a legelőnyösebb ár.

— **Budapest—Páris.** Már csak néhány hónap választ még el a párisi kiállítástól, azért ki ne gondolkoznék már most azon, hogy miképpen jusson Párisba, azokra a nagy napokra, a melyeknek fénye, ragyogása káprázatba fogja ejteni Európával együtt az egész világot. Miniket magyarokat még egyéb is vezet, a mikor a francziák nagy ünnepére gondolunk: a revanche. Ők eljöttek emelni ragyogását a mi ezredéves nemzeti ünnepünknek, mi kimegyünk hozzájuk, viszonzni barátságukat, vissza adni lelkesedésüket. Azokat, a kiknek már eddig is gondot okozott a kirándulás módja, bizonyára kellemesen fogja meglepni néhány uri ember prospectusa, a mely a magyarokat társas kirándulásra szólítja fel. Nem afféle megszokott társas kirándulásról van szó, a milyeneket egyik-másik vállalat most is hirdet, és a mely megoldottnak hiszi feladatát azzal, hogy az utast Párisba szállította és ott neki étkezési utalványt ad egyetlen vendéglőre, hanem egy nagy nemzeti megnyilatkozásról, a melyre egy előkelő, uri emberekből álló társaság szó-

sen dr.-tól!

Lóla pajkosan intett igent, s eltűnt.

Most pedig rövid lesznek. A legfelsőbb látogatás öröme a város ünnepi díszitől, s Ó felsége teljes megelégedésének adott kifejezést a valóban impozáns fogadtatás fölött.

A legboldogabbak közé tartozott az a pár, mely az esti homályban szorosan egymáshoz simulva haladt végig az utczán. E két boldog nem volt más, mint a nap királynője, Eperjessy Lóla és Johnsen dr. gyógyszerész.

— Ó, milyen híres kis menyasszonyom van, — suttozta a fiatal ember gyengéden.

— És én kinek köszönhetem ezt a szerencsét? kérde Lóla vőlegényére pillantva. Csak neked!

— Nem, édesem, — ellenkezett a gyógyszerész — nem nekem, hanem a felülmulhatatlan Byrolin-nak.

Indiscret.

lítja fel a magyarságot. A mozgalom élén Thoroczkay Viktor báró, Dessewffy Arisztid képviselőházi titkár áll, a vállalat tervezője és igazgatója pedig Somogyi Nándor. A kirándulás prospectusa, eltekintve attól, hogy a mozgalom nagy részben jótékony célt is szolgál, rövid idő alatt rendkívül népszerűsége tette szert. A nagyszabású tervezetnek az a rövid extractuma, hogy a ki most előre bejelenti részvételét a kirándulásban, az 25 frt előfizetéssel biztosíthatja helyét, a hátralevő összeget pedig 1900 márczius haváig fizetheti, vagy pedig a fenti időpontig tetszésszerű részletekben törlesztheti a részvételi díjat. Ezért az összegért részese a tizenégy napig tartó nagyszabású kirándulásnak. Párisban nyolcz teljes napot tölt a kiránduló, megnézve a francia főváros látványosságait, történelmi nevezetességeit s minden képzelhető költséget a rendezőség fedez, úgy, hogy egészen pénztelenül is neki bátorodhatik az utnak. Más vállalkozásoknál ezen kedvezmény nincs meg, mert ezek sem a fogadásról, sem a fogatokról, sem szakszerű vezetés, sem estélyek, ünnepélyek, színház vagy mulatók jegyeiről nem gondoskodnak, hanem mindent saját-magának kell megszerezni, ha tudja. Bajos elmondani azt a számtalan kedvezményt, melyet a rendezőbizottság a kirándulóknak nyújt, de a prospectus mindenpontja csak megnyugvással töltheti el a magyar közönséget az iránt, hogy olyan erkölcsi alapon álló mozgalomról van szó, a melyet minden magyar ember fel fog karolni. A befizetések a Budapest Belvárosi Takarékpénztárhoz intézendők, mely a rendező-bizottság ellenőrzése mellett maga kezeli a beérkezett pénzeket; ha pedig valaki a kirándulásban akadályozva van, a maga részét másra is átruházhatja, vagy kívánatra a pénzt is vissza kapja. Az intekalis kamatok s a bizottság rendelkezésére álló jövedelem a kultuszminiszter rendelkezésére boesáttatik közmívelődési célokra. Így tehát a szerényebb sorsú ember is hozzájut ahhoz, hogy részt vegyen a világra szóló eseményben s ez által a magyar olyan impozánsan fejezheti ki lelkesedését a francziák iránt, a hogyan az irántunk az ő részükről olyan sokszor megnyilatkozott. Somogyi Nándor, a vállalat tervezője és igazgatója, a ki a rendező bizottsággal együtt rendkívül nagy tevékenységet fejt ki a nagyszabású mozgalom sikere érdekében, készséggel nyújt felvilágosítást az érdeklődőknek. **A jelentkezések lapunk szerkesztősége utján törtenhetnek.**

Nyilttér.*

Ultimatum Frick Lajos urnak.

A „Bares és Vidéke” f. évi július hó 23-án megjelent 30. számában Frick Lajos uram írja: 1.) ő nem barátja a hirlapi polemianak, hogy tollunkat tinta helyett epébe mártottuk s az ügyet a tanítóegylet elé fogja terjeszteni; 2.) a ruha nem teszi az embert s a miki ifjúság magyarul beszél, magyar dalokat énekel, magyar énekeskönyvet használ templomában; 3.) kifogásolja a tanrendünket s lezskét ad, hogy ő mit tett volna 8—9 év előtt, amikor szintén németesítéssel vádolták a szuloki iskolát a miki tanítógyűlésen; 4. Cs. urtól hallotta Kaposvárott, hogy Szulokban visszaesés állott be s Mike oda jutott, hogy a családi életből az ovodába oly gyermeket kapnak, kiknek 80—90 százaléka már beszélget magyarul s végre kijelenti, miszerint esetleges újabb támadásra nem felel.

Ez derék! felséges!

Lám, hogy szépíti magát, Frick uram! Nem barátja a hirlapi polemianak s mégis ő kezdte a hirlapi polemiaát a „Kaposvár” f. é. 50 számában. Most mosakodni akar? Ez nagyszerű!

Tollunkat nem epébe, hanem vérbe mártottuk, melyet az ur nyilt támadásaitól megsebzett szivünkéből kiszorított. Most már azon közmondás sem áll: egyik varju a másiknak nem ássa ki szemét. Ősém uram megöszült pályatársa ellen, ki már 40 éven át működik e rögös pályán s már 4 éven át betegeskedik, fegyvert rántott s megtámadta nyiltan!

Mi köze hozzám? Egész községem s tanhatóságom meg volt s megvan elégedve működésemmel — tehát mit akar ön? ki bérelte fel ellenem? Mi okból keveredett közibénk az ur? Ön tul akar tenni a Komárommegyei urakon, kik csak a testet kinezik — de az ur ezzel nem elégszik meg, hanem a lelket támadja meg. Derék kartárs!

2.) Magyar honpolgár magyar ruhát visel! Azért levetettük már 1881-ben német öltönyünket s belé bujtunk magyarba, mert magyarok vagyunk — de ősem uram még mindig németben jár — ha tehát az ur magyar mintaovoda igazgató

s minket németesítéssel akar vádolni s még hozzá nyiltan hirlapokban — akkor tessék külsőleg is megmutatni magyarságát! A szuloki ifjúság is, valamint a miki, magyarul beszél, magyar dalokat énekel, magyar énekes könyvet használ templomában — s pedig már régóta s mint kivesszük Frick ur cikkéből ön csak hallás után (minden meggyőződés nélkül) bot után jár — mint a vak. Hát ez is lehet?! —

A szuloki tanító sorsa sokkal nehezebb, mint a miki-é, mert mint már említettük, mi az 1. osztályba a családi körből csakis németül beszélni tudó gyermeket kapunk — s így a tanítás sem lehet törzsmagyar — tehát tanítunk magyarul németül s ehhez az urnak semmi köze!

3.) pedig, hogy nekem úgy tetszett tanrendemet beosztani, miszerint hétfőn délután 2 órától 3-ig a 4. osztályuakkal s 3-tól 4-ig az 5. és 6. osztályuakkal dolgozom németül — mi köze önnek ehhez?! Ha én az egyik német órát akár szerdára, akár más napra teszem, az mindegy, azért a heti 25 óra mit sem szenved — megvannak a magyarnak is az órái — azért ezennel visszautasítom hetyke támadásait! Csak söpörjön a maga ajtaja előtt!

A 8—9 év előtti hasonló vád ellen igenis tiltakoztunk, én is s az akkori esperes uram is, csak hogy akkor nem volt K. S. tollnok uram Somogyban, ki a hirt a Budapesti Hirlapba, a világba, menesztette volna, mint ez most történt — s ha ez akkor történik — annyira jöttünk volna akkor, mint ma — s hogy Szulok községe, ennek iskolája s tanítója oly igen nagy szeptet szur az önök szemébe — arról én nem tehetek. Én többet mint tesztek nem tehetek — nem vagyok itt egyedül — van három tanterem, három tanító s hat osztály

4.) Hogy mert ön Cs. beszédje után (saját meggyőződése nélkül) minket nyiltan hirlapokban megtámadni?! —

Minő merészség?! Aztán minket nevez támadóknak! Mi csak védtük magunkat támadóink ellen.

Mi szuloki tanítók nem vagyunk oly szerencsések, hogy a családi életből az iskolába oly gyermekeket kapunk, kik beszélgetnek már magyarul s annyira Szulok még nem vitte. Szulokba nem telepedtek le magyar családok, mint Mikébe s így Szulok s Mike községek össze nem hasonlíthatók — mint ezt Frick uram tette s ki tőlünk azt kívánja, hogy mi csakis magyar tankönyveket használjunk Szulokban, amint azt teszik Mikében, hol már a családi körben is beszélnek magyarul (mi az oda bevándorlott sok magyar családnak érdeme) az tőlünk esodás, büvészetet követel — pedig mi nem vagyunk sem büvészek — sem csodamesterek. Végre írja Frick ur, miszerint esetleges újabb támadásra nem felel — Kérem az urat, ki volt a támadó? Ön volt az!

Én csak védtem magamat támadásai ellen s hogy mindent, amire védtem személyemet, okiratokkal s bizonylatokkal be tudok bizonyítani az nem dicsekvés! — Engem lelkiismeretem, községem s tanhatóságom megalégedettsége vigasztal azért, viheti az ügyet, én miattam akárhova!

Én most is az vagyok, ki voltam, az voltam, ki vagyok s az maradok, ki voltam s vagyok Amen!

Szulok, augusztus 9. 1899.

Dévai Nep. János
okleveles föllelmi tanító.

* E rovatban közlöttékért nem vállal felelősséget a szerk.

A párisi társas kirándulások igazgatóságának Budapest, Erzsébet-körut 48.

Belépési nyilatkozat.

A közzétett prospektust tudomásul veszem s bejelentem, hogy a kirándulásban résztveszek.

Kérek portómentes befizetési lapokat, mert a részvételi díjat 1900 márczius végéig, midőn jelezni kell, hogy mely hónapban óhajtok utazni, olykép fizetem be a Belvárosi takarékpénztárhoz, hogy

a) 25 frtot most, a végösszeget egyszerre a fenti időpontban;

b) havonta 8 frtot, negyedévente 24 frtot vagy félévente 48 frtot a fenti időpontig a teljes összegre kiegészítve fizetek be.

1900 januárban az utazástól visszaléphetek s a Belvárosi takarékpénztár az összeget a részvételi díj egy tizedének a költségekre való leszámításával visszafizeti, ezentul pedig jegyemet másra átruházhatom.

Kelet

Név